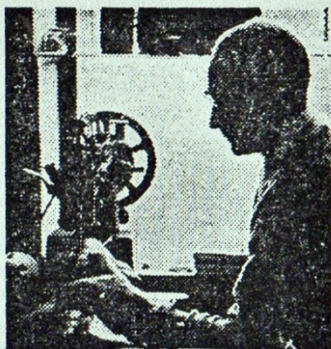


# Skomaker 1973:

## — Pensjonen holder liv i meg



en haug med lærlapper og et par støvler. To brukte kopper med grut i bunnen oppe på en skoeste. Et skjerv og et par hansker slengt på en stol. Det er lunt og trivelig her inne. Sånt koselig rot overalt. Bare på hyllene, der bestillingene står, er det god plass. Allfor god plass.

— Folk reparerer ikke sko lenger, sier han. — Bare kjøper og kaster. Slik var det ikke før. Men nå er det om å gjøre å følge moten. Dessuten slites ikke såler på samme måte som i gamle dager. Materialet som mer og mer brukes, er av gummi, som det ikke går hull på før overlæret også er utslitt. Og da er det ingen vits i å lappe.

Likevel er Odd Westgård å finne i butikken sin fra sju om morgenen til fem om ettermiddagen.

— Det er bare for å ha noe å pusle med, sier han. — Skulle jeg sitte hjemme i sofakroken dag ut og dag inn, ville jeg røtnet bort.

Han er erklært 80 prosent invalid etter et skudd i hodet under kampene i april 1940. I begynnelsen var hele høyre side totallammet. Men etter fire år på sykehus hadde han fått førligheten såpass tilbake at han kunne bevege både høyre arm og bein.

Før hadde han jobbet i et gartneri — nå måtte han omskoleres. Valgte skomakeryrket, har ikke an-



gret siden. Synes det er trivelig arbeid. Tok svennebrevet etter endt læretid i et verksted. I 1950 kjøpte han sin egen butikk i Grønnegate.

— Også økonomisk var det fint å være skomaker den gangen, mener han. — Ikke fett, akkurat, men et bra levebrød. Harde tider ble det først på 1960-tallet. Siden har inntektene gradvis gått nedover. Nå betyr det svelt-i-hel å drive skomakerverksted for seg selv uten inntømme fra annen kant. Derfor er det heller ingen rekruttering til yrket lenger. De fleste skomakere jeg kjenner som ikke har bi-inntekter av noe slag, har måttet gå over i andre yrker. Et par av dem er f. eks. i Sporveien.

Selv hevder han ikke å ha hatt særlige pengeproblemer. I åra rett etter krigen tjente han godt på å såle og lappe — da var invalidpensjonen liten. Men med tida har den litt etter litt økt, faktisk proporsjonalt med at skomakerarbeidet avtok. Nå får han årlig 35 000 kroner fra staten, i tillegg til det han tjener på si.

— Jeg har begynt å lage dusker til russeluer nå, sier han og viser stolt fram en stor skål med silkesnorer. Tråd til dusker er i kilometervis på en rull ved siden av. — Har en bestilling på 11 000 stykker som skal være ferdig til midten av april. Prøver å lage 1000 dusker pr. uke. I dag hadde jeg bestemt meg for å greie 200 før jeg gikk hjem. Men så har det blitt så mye kaffekoking at jeg knapt har fått laget noen i det hele tatt.

For Odd Westgårds verksted er møtested for krigsinvalid. Hit kommer de for å prate eller bare slå i hjel noen timer, folk som ikke har jobb å gå til hver dag. Han har tid til å høre på dem, er romslig hvis verden går dem imot, har anledning til å være medmenneske. Nervetrøbbel i ensomhet er et stort problem for mange av dem.

— Jeg har ingen hast, sier han. — Tar dagene som de kommer. Noen ganger er det viktigere å sette over kaffen enn å lage dusker eller sko.

P.S. Odd Westgård tok initiativet sammen med sin skomakervenn Harry Lilleslåen til opprettelsen av Krigsinvalidforbundet i 1952. Han satt i styret i 20 år. Nå har han trukket seg tilbake fra alle verv.

Wims.



